

Mfv.II.10.137/2014/5.szám

A Kúria Perity Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Borschené dr. Perity Krisztina ügyvéd) által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt I. rendű és dr. Magyar Balázs ügyvéd által képviselt II. rendű alperes ellen munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítása és kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2.M.3577/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.634.815/2013/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem és a II. rendű alperes által előterjesztett csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.634.815/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja. A II. rendű alpers csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint, valamint a II. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes az I. rendű alperes jogelődjének állományába tartozó köztisztviselő volt, akit az I. rendű alperes államtitkára 2001. július 13-án kelt intézkedésével tartós külszolgálatra rendelt ki 2001. szeptember 1-jétől. Erre figyelemmel a felperessel történt megállapodás alapján a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 14. § (2) bekezdése alapján 2001. augusztus 1-jétől határozott időre, a külszolgálat időtartamára áthelyezte őt a II. rendű alperes jogelődjéhez azzal, hogy a külszolgálat lejártával a felperest vissza kell helyezni az I. rendű alpereshez. Az áthelyezés tartalmazta azt is, hogy a felperes illetményre és egyéb járandóságra való jogosultsága a minisztériumnál 2001. július 1-

jével megszűnik. A felperes 2001. július 26-án ezen feltételekkel hozzájárult áthelyezéséhez.

Az I. rendű alperes jogelődjének közigazgatási államtitkára 2002. július 15-én kelt iratával a felperes kihelyezését megszüntette, és kinevezését akként módosította, hogy 2002. szeptember 16-ától visszahelyezte őt a minisztérium állományába. A felperes 2005. július 26-án fordult keresetével a bírósághoz, melyben sérelmezte a 2002. szeptember 15-i hatályú visszarendelését, illetve azt, hogy jogorvoslati lehetőségéről nem tájékoztatták. Felhívásra akként pontosította a keresetét, hogy elmaradt jövedelme és kárai megtérítését kérte, s alperesként az I. rendű alperes jogelődjét jelölte meg. Keresetét a II. rendű alperes jogelődjére 2007. november 25-én terjesztette ki. Az elsőfokú bíróság 32.M.4166/2005/37. számú ítéletét a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 55.Mf.635.240/2009/5. számú végzésével hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, egyben felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy tisztázza azt, hogy a kihelyezés ideje alatt ki volt a felperes munkáltatója.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság 5.M.2423/2010/2. számú végzésével megállapította, hogy az eljárás 2010. május 28-án az I. rendű alperes vonatkozásában félbeszakadt, a II. rendű alperes tekintetében pedig a pert megszüntette. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság nem érintette az elsőfokú bíróság I. rendű alperesre vonatkozó döntését, míg a II. rendű alperesre vonatkozó rendelkezés tekintetében azt hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezte. Megállapította, hogy mivel a 2002. július 15-én kelt kihelyezés megszüntetése elnevezésű okirat jogorvoslati kioktatást nem tartalmazott, a felperes az igényét a közszolgálati jogviszonyban is alkalmazandó, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 11. § (1) bekezdése szerint a hároméves elévülési időn belül terjeszthette elő. A II. rendű alperessel szembeni kereset elkésettségére nem találta alkalmazhatónak a Pp. 157. § a) pontját, és rögzítette, hogy a keresetindítási határidő megtartottságát az elévülésre vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni.

Az újból megismételt eljárást követően a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.3577/2011/21. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes kihelyezését megszüntető munkáltatói intézkedés jogellenes. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek általános kártérítés címén 10.552.360 forintot, perköltség címén 520.000 forint + áfa munkadíjat. A nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti kereseti kérelmet elutasította, és a pert a II. rendű alperessel szemben megszüntette. Az elsőfokú bíróság mellőzte a II. rendű alperes

részére perköltség megállapítását, mivel önként perbe bocsátkozott.

Megállapította, hogy a felperes az I. rendű alperessel létesített közszolgálati jogviszony ideje alatt került kihelyezésre a K. Igazgatósága állományába, és ebből a célból került sor a felperesnek a külszolgálat időtartamára történő áthelyezésére is. Ezen intézkedés a felperes munkavégzési helyében történő változást eredményezte, a munkáltató személyére azonban nem hatott ki. A felperessel szemben a munkáltatói jogokat mindvégig az I. rendű alperes gyakorolta. Önmagában attól, hogy a II. rendű alperes néhány nem alapvető átruházott munkáltatói jogkört gyakorolt, még nem minősült munkáltatónak. A felperes 2002. július 31-én kapta meg a kihelyezés visszavonásáról szóló, jogorvoslati kiiktatást nem tartalmazó munkáltatói intézkedést. Kereseti kérelmét 2005. július 26-án, az elévülési időn belül terjesztette elő az I. rendű alperessel szemben, így követelése érvényesítésével nem késett el.

Kifejtette, hogy a 2012. július 15-én kiadott intézkedés nem tartalmazta a kihelyezés visszavonásának indokát, így az jogellenes volt. Az I. rendű alperes ezen intézkedésével a felperesnek kárt okozott, mivel elesett a kihelyezés időszakában is járó illetményen túli, rendszeresen kifizetett havi 1272 USD-tól, így általános kártérítés címén kötelezte az I. rendű alperest fizetésre. A felperes személyiségi jogsérelmén alapuló kártérítési igényt nem találta megalapozottnak, ezért az ezzel kapcsolatos kereseti kérelmet elutasította. Megállapítása szerint a felperes a II. rendű alperessel nem állt munkaviszonyban, így vele szemben a pert megszüntette.

Az I. rendű alperes fellebbezése, illetve a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 55.Mf.634.815/2013/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az I. rendű alperes tekintetében a pert megszüntette, és az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű alperest érintően hatályon kívül helyezte, és a II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította.

Megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam, míg a felek költségeiket maguk viselik. Indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság 55.Mfv.637.822/2010/5. számú végzését nem megfelelően értelmezte, mert az I. rendű alperest, illetve annak jogelődjét tartotta a felperes munkáltatójának, mindezt azonban jogszabályi hivatkozással nem támasztotta alá. Helytállónak értékelte az I. rendű alperes azon érvelését, hogy a 2001. július 23-án kelt intézkedés a Ktv. 14. § (2) bekezdése szerint áthelyezésnek minősült, és a külszolgálatra történő „kihelyezés” szó használatából nem lehetett arra a következtetésre jutni, hogy a felperes ténylegesen a Ktv. 40/D. §-a alapján kihelyezés alapján végezte tevékenységét. Megállapítása szerint a felperes a minisztériummal állt közszolgálati jogviszonyban, és

innen került áthelyezésre a K. Igazgatóságának állományába. A felperes felett az áthelyezés szerinti munkáltatóval megosztva gyakorolta az I. rendű alperes közigazgatási államtitkára, a II. rendű alperes igazgatója és a B. Intézet igazgatója a munkáltatói jogkört, utóbbiak azonban a köztisztviselő kinevezése módosításáról nem rendelkezettek. Erre figyelemmel történhetett meg az, hogy a Ktv. 14. §-a szerinti áthelyezésről a közigazgatási államtitkár intézkedett. A felperes munkáltatója ennek megfelelően a II. rendű alperes volt, így az I. rendű alperessel szemben a másodfokú bíróság a Pp. 157. § a) pontja, illetve 130. § (1) bekezdés g) pontja értelmében a pert megszüntette, és az elsőfokú ítélet I. rendű alperest érintő rendelkezéseit a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

A másodfokú bíróság erre figyelemmel azt vizsgálta, hogy a felperes a II. rendű alperessel szemben az elévülési időn belül terjesztette-e elő igényét. Megállapította, hogy a felperes kihelyezését megszüntető iratot 2002. július 31-én vette át, és bár a keresetlevelet az elévülési időn belül előterjesztette, de nem a II. rendű alperessel szemben. Vele szemben az igény érvényesítésére csak 2007. november 25-én került sor. Erre figyelemmel megállapította, hogy az Mt. 11. § (1) bekezdése alapján a felperes igénye a II. rendű alperesi munkáltatóval szemben elévült, így a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet, a II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet, illetve felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő.

A felperes kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül, és a másodfokú eljárás során felemelt kereseti kérelemnek adjon helyt, és az alpereseket egyetemlegesen marasztalja a perköltségben.

Előadta, hogy a 31/2002.(III.1.) Korm. rendelet 2. §, illetve 26. § (1) bekezdése szerint a felperes tartós külszolgálatra került kihelyezésre, a kihelyező közigazgatási szerv a felperes munkáltatója volt, a munkáltatói intézkedések meghozatalára az I. rendű alperesi jogelőd rendelkezett hatáskörrel. Az intézet igazgatója a felperes felett egyes munkáltatói jogköröket átruházott hatáskörben gyakorolt. Ennek megfelelően nem a munkáltató személye változott meg a felperes kirendelésének időtartama alatt, hanem az egyes munkáltatói jogok gyakorlása oszlott meg a kihelyező, kirendelő és a foglalkoztató közigazgatási szerv között. Álláspontja szerint a Ktv. 40/B. § (4) bekezdése szerinti kirendelés a köztisztviselő közszolgálati jogviszonyát nem érintette.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a munkáltató intézkedése

jogellenes volt, így az ebből származó kárát az I. rendű alperes köteles megtéríteni. Nem tartotta megalapozottnak az ítélet azon megállapítását, hogy az elsőfokú bíróság eltért a másodfokú bíróság korábbi döntésétől. Jogsertőnek ítélte a jogerős döntést a II. rendű alperes vonatkozásában arra tekintettel is, hogy az Mt. 11. § (1) bekezdésében foglaltak szerint amennyiben a jogosult az igényét menthető okból nem tudta érvényesíteni az elévülési időn belül, úgy az akadály megszűnésétől számított hat hónapon belül ezt akkor is megtehetette, ha az elévülési idő már eltelt vagy abból hat hónapnál kevesebb volt hátra. Minthogy az igényét az elévülési időn belül érvényesítette, bírósághoz fordult, a II. rendű alperes pedig önként perbe bocsátkozott, így álláspontja szerint esetében nem lehetett elévülésre hivatkozni.

A II. rendű alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében kérte, hogy a Kúria a másodfokú ítéletet a munkáltatói jogállásának megállapítása tekintetében helyezze hatályon kívül, és e körben hozzon új határozatot, egyebekben a másodfokú ítéletet hatályában tartsa fenn. A II. rendű alperes jogszabálysértést nem jelölt meg, fenntartotta azonban azon álláspontját, hogy a külszolgálati jogviszony létesítésekor és annak tartama alatt, illetve a jogviszony megszüntetésekor a felperesnek az I. rendű alperessel állt fenn a közszolgálati jogviszonya. Vele szemben az adott jogviszonyból származó legfontosabb jogosítványokat kizárólag az I. rendű alperes jogelődje gyakorolta, és a külszolgálat elrendelése csupán a munkavégzés helyében történő változást jelentette. Osztotta azt a jogerős ítéleti álláspontot, miszerint a felperes elévülési időn túl kívánta igényét érvényesíteni a II. rendű alperessel szemben.

Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn, és kötelezze a felperest a perköltség megfizetésére.

Előadta, hogy a felek 2001. július 23-án a Ktv. 14. § (2) bekezdése szerinti áthelyezés elnevezésű okiratot írták alá, amely alapján a felperes a II. rendű alperes állományába került. Ezzel egy speciális, külszolgálatra irányuló határozott idejű közszolgálati jogviszony jött létre, amely az áthelyezésben megjelölt időpontot megelőző napon szűnt meg, az új jogviszony pedig az áthelyezésben megjelölt időpontban jött létre. A perbeli időszakban hatályos Ktv. 40/B. § (2) bekezdésre figyelemmel sem minősíthető a felperes jogviszonya kirendelésnek, mivel annak időtartama a 22 napot nem haladhatta volna meg. A felperes hazarendelése tekintetében a közigazgatási államtitkár csak a munkáltatói jogkört gyakorolta. A II. rendű alperesi jogelőd igazgatója tett javaslatot a felperes hazarendelésére a B. Igazgatóságánál. Az I. rendű alperes a felperes kihelyezése visszavonásában tevékenyen nem vett részt, a munkáltató minőségét pedig nem az alapozta meg, hogy munkáltatói jogköröket gyakorolt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos, míg a II. rendű alpers csatlakozó felülvizsgálati kérelme nem felel meg a Pp. 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak.

A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a jogsértést, a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett. A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelme ilyet nem tartalmazott, ezért a Kúria a csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a Pp. 273. § (1) bekezdése alapján hivatalból elutasította, az abban foglaltakat felülvizsgálati ellenkérelemnek tekintette.

A perbeli időben hatályos Ktv. 14. § (2) bekezdése lehetőséget biztosított arra, hogy a közigazgatási szerv, a köztisztviselő és egy másik közigazgatási szerv megállapodjanak a köztisztviselőnek a másik közigazgatási szervhez történő határozott idejű, illetve végleges áthelyezésében. A határozott idő elteltével ebben az esetben a köztisztviselőt vissza kell helyezni a korábbi közigazgatási szervhez. Mindez a megállapodás a kinevezés módosításának minősül.

A perbeli esetben a felperes az I. rendű alperes jogelődjével állt közszolgálati jogviszonyban, és innen került - az erről rendelkező okirat címe és jogszabályi hivatkozása szerint is - áthelyezésre, a II. rendű alperes állományába. A 11/2000.(II.8.) Korm. rendelet 3. §-a szerint a II. rendű alperes, illetve az oktatási miniszter együttműködve látta el a kulturális intézetek irányítását, s az egyes intézetekben az intézetigazgatók átruházott jogkörben gyakorolták a munkáltatói jogkört. Ennek megfelelően megállapítható, hogy a felperes esetében az áthelyezés szerinti munkáltatónál megosztva gyakorolta e jogokat az I. rendű alperes jogelődjének közigazgatási államtitkára, a II. rendű alperes jogelődjének igazgatója és a B. Intézet igazgatója, ez utóbbiak azonban a kinevezés módosítására nem voltak jogosultak. Ez az oka annak, hogy a Ktv. 14. §-a szerinti áthelyezésről a közigazgatási államtitkár rendelkezett, aki egyben a minisztériumban a munkáltatói jogkör gyakorlója volt.

A perbeli esetben az áthelyezés a 22/1997.(II.13.) Korm. rendelet szerinti külszolgálat is volt, a munkáltatói jogkör gyakorlója ezért rendelkezett egyúttal az áthelyezés mellett a kirendelésről is. Ez szintén a kinevezés módosításának minősült. A felperes külszolgálati állása alatt hatályon kívül helyezésre került a 22/1997.(II.13.) Korm. rendelet, és a tartós külszolgálatról rendelkező új jogszabály, a 31/2002.(III.1.) Korm. rendelet bevezette az úgynevezett „kihelyezés” fogalmát, mindez azonban nem

azonos a Ktv. 40/D. §-ában 2008. január 1-jétől beiktatott kihelyezéssel.

Ugyancsak kellő alap nélkül hivatkozott a felperes arra, hogy esetében a Ktv. 40/B. §-a szerinti kirendelésre került sor. Kirendelésre akkor kerül sor, ha ebben két közigazgatási szerv megállapodik, és a másik munkáltatónál történő munkavégzéshez nincs szükség az érintett köztisztviselő hozzájárulására, ő erre kötelezhető. Ennek maximális időtartamát a Ktv. naptári évenként 44 munkanapban határozza meg. Mindebből megállapítható, hogy a perbeli esetben nem kirendelésre került sor, hanem egy másik munkáltatóhoz történő áthelyezésre, így a külszolgálat tartama alatt a felperes munkáltatója a II. rendű alperes jogelődje volt. Ezt erősíti az a tény is, hogy az áthelyezésről szóló okirat egyúttal arról rendelkezett, hogy a felperes havi illetményre és egyéb járandóságokra való jogosultsága 2001. július 31-én megszűnt a minisztériumnál.

Kellő alap nélkül állította a felperes felülvizsgálati kérelmében azt, hogy kereseti kérelmét a II. rendű alperessel szemben az elévülési időn belül terjesztette elő. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes az általa sérelmesnek tartott intézkedést 2002. július 31-én vette át, a II. rendű alperessel szemben pedig csak 2007. november 25-én érvényesítette igényét. A külszolgálati jogviszonyban is alkalmazandó Mt. 11. § (1) bekezdése szerint a felperes igénye három év alatt évült el. Bár felülvizsgálati kérelmében a felperes arra hivatkozott, hogy igényét a II. rendű alperessel szemben menthető okból nem tudta ezen időn belül érvényesíteni, ezt alátámasztó tényállítást nem tett.

Ugyancsak megalapozatlan az azzal kapcsolatos állítása, miszerint az Mt. 11. § (4) bekezdésében rögzített okból az I. rendű alperessel szemben történt keresetindítással az elévülés megszakadt. Az elévülés megszakadása csak abban az esetben állapítható meg, ha az igény érvényesítésére azzal szemben kerül sor, akinek később kötelezését kéri.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Figyelemmel az eljárás tárgyi költségmentességére, a felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet perindításkor hatályos 2. § (1) bekezdésének f) pontja alapján az állam viseli.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján döntött a Kúria.

Budapest, 2014. szeptember 10.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági tisztviselő